

D ů v o d y:

Zmateční stížnost státního zastupitelství uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř., tvrdíc, že obžalovaná nejsou oprávněna k obchodu moukou, vsunula se, prodávajíc mouku Františku K-ovi, mezi výrobce a spotřebitele jako neoprávněný článek, a tímto svým jednáním zdržovala a stížila přechod zboží do spotřeby. Zmateční stížnost není odůvodněna. Obžalovací spis, který vinil stěžovatelku z pletich, spatřoval tyto nejen v prodeji mouky, nýbrž i v nákupu mouky, a také zmateční stížnost, mluvíc o obchodu s moukou, stojí patrně na témž stanovisku. Že však v tomto případě byl nákup mouky obžalovanou docela nezavadným, vysvítá ze zjištění nalézacího soudu, že obžalovaná nakoupila veškerou mouku směněnou za kalhoty v potravním spolku na lístky za cenu úředně stanovenou. Její počínání při nákupu mouky bylo tedy úplně správné. Zbývá proto jenom otázka, zda směna mouky za kalhoty byla řetězovým obchodem čili nic. Jest sice přisvědčiti zmateční stížnosti, že obžalovaná nebyla oprávněna převáděti nespotřebovanou mouku na druhé osoby jinou cestou, nežli jak byla předepsána úpravou moučného hospodářství. Avšak samo o sobě nestačí porušení předpisu, které trestají politické úřady, k založení skutkové podstaty přečinu řetězového obchodu podle § 11 čís. 4 lich. zák. Obchodování řetězové jest tu jen tenkrát, jestliže se někdo vsunul mezi výrobce a spotřebitele zboží jako neužitečný a zbytečný článek obchodu, při čemž se předpokládá, že mohlo býti účinkováno na zvýšení ceny obchodovaného zboží. Těchto znaků však jednání obžalované postrádá. Nelze totiž říci podle zjištění nalézacího soudu, že obžalované bylo již předem známo, že František K. vyměňuje kalhoty za mouku jenom za tím účelem, aby mouku dále prodával. Nalézací soud neobsahuje v tomto bodě naprosto žádného zjištění. Když tedy obžalovaná směňovala s Františkem K-em mouku, nebyla vůbec začátkem neoprávněného obchodování, které přechod mouky ke spotřebiteli stěžovalo a zdržovalo, nýbrž toto začínalo teprve u Františka K-a. Podle zjištění nalézacího soudu nelze mluviti u obžalované o vsunutí se mezi výrobce a spotřebitele mouky, poněvadž převod ten dál se za okolností, které zevně právě představovaly nejkratší přechod mouky z držení obžalované k Františku K-ovi, který v okamžiku směny skutečně vystupoval jako spotřebitel, a nikoliv jak bylo o něm samém zjištěno, jako řetězový obchodník. Dalo by se říci, že obžalovaná byla povinna přesvědčiti se, zda František K. kupuje mouku pro svoji vlastní potřebu. I kdyby se však v tomto bodě přisvědčilo a povinnost obžalované uznala, bylo by tím po právní stránce zjištěno pouze opomenutí obžalované, které však ke skutkové povaze řetězového obchodu nestačí. Jest totiž nutno, aby si byl pachatel vědom neprospěšnosti svého jednání a tu právě nalézací soud zjistil, že nebylo řeči mezi Františkem K-em a obžalovanou o vyšší ceně kalhot než mouky, takže právě tímto způsobem nalézací soud zjistil, že si obžalovaná nebyla vědoma neprospěšnosti svého jednání. Objektivně tedy není dána skutková podstata řetězového obchodu.

Čís. 657.

Podává-li obžaloba obec, musí plná moc jejího právního zástupce vyhovovati druhému odstavci § 55 obecního zřízení pro Čechy.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1921, Kr I 450/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Chebu ze dne 1. března 1921, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem čl. III. čís. 1 zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a obžalovaného z obžaloby sprostil.

Důvody:

Závadný článek týká se dle jasného svého znění jednak obce J., jednak obecního starosty tamtéž. Obecní starosta nevystoupil jako obžalobce pro svou vlastní osobu. Šlo by tedy o otázku, zda je obec legitimována ku této žalobě. Otázkou touto obírala se též zmateční stížnost a popřel obžalovaný legitimaci žalobkyně. Nejvyšší soud jako soud zrušovací nemá však příčiny, pouštět se do řešení této otázky, ježto ku kladnému zodpovězení otázky této legitimace bylo by zapotřebí, aby byla obžaloba podána v náležitě formě. Této formy zde však není. V tomto směru dlužno uvésti toto: Obecní starosta v J. nepodal ani nepodepsal za obec žalobu jako její zákonný zástupce, který až na výjimky, v zákoně uvedené, zastupuje ji na venek dle § 55 zemsk. zák. ze dne 16. dubna 1864, č. 7 z. z. pro Čechy, nýbrž žalobu podal advokát Dr. Otto K. na základě plné moci k žalobě přiložené. Vzhledem na ustanovení § 34 č. 4 a § 55 obec. zřízení pro Čechy je ku zřízení zástupce pro obec zapotřebí usnesení obecního zastupitelstva, které musí býti vykázáno způsobem, uvedeným v druhém odstavci § 55 zmíněného zákona, totiž listina dotyčná musí býti podepsána nejen obecním starostou a jedním radním, nýbrž musí obsahovati také ono usnesení obecního zastupitelstva, jímž zástupce pro obec byl zřízen, a musí dotyčné prohlášení spolupodepsáno býti dvěma členy obecního zastupitelstva. Těmto podmínkám nevyhovuje předložená plná moc, která podepsána je toliko starostou a dvěma členy obecního zastupitelstva. Nedostatek plné moci není nahrazen dodatkem na plné moci, v němž ono prohlášení je obsaženo, ježto toto podepsáno je toliko starostou. Není zde tudíž oprávněného soukromého obžalobce a měl proto nalézací soud, aniž položil otázky porotcům, obžalovaného sprostiti dle § 317 tr. ř. z obžaloby. Ježto tak neučinil, je napadený rozsudek po rozumu § 344 čís. 10 c) tr. ř. zmatečný, bylo zmateční stížnosti vyhověti, rozsudek zrušiti a uznati právem, jak svrchu uvedeno.

Čís. 658.

Zločin veřejného násilí dle § 83 tr. zák. Dorozumění spolupachatelů nemusí býti ani předchozí ani výslovné; stačí, uvědomí-li si teprve v okamžiku vniknutí vzájemnou shodu a souhlasný účel svého podnikání.

»Násilný vpád« jest předpokladem pouze při zločinu dle první věty § 83 tr. zák., při zločinu dle druhé věty téhož § stačí již pouhé »vniknutí«.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1921, Kr I 390/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 3. března 1921, jímž byli obžalovaní podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni